

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

www.parlament.md

18 iunie 2012

JC Nr. 195

Biroul permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art.73 al Constituției și în conformitate cu prevederile art.47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de Lege privind interpretarea articolului 11 alineat (1) literă b) din Legea nr.595 din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Anexă: - proiectul de lege (1 filă)
- nota informativă (2 file)

J. Corman
Deputat în Parlament
Igor Corman

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>1347</u>	
" <u>18</u> "	<u>06</u> 20 <u>12</u>
Ora	

Proiect

L E G E

privind interpretarea articolului 11 alineat (1) literă b) din Legea nr.595 din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova

În temeiul art.66 lit.c) din Constituția Republicii Moldova,
Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Prevederile articolului 11 alineat (1) literă b) din Legea nr.595 din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova se aplică tratatelor internaționale privind călătoriile reciproce ale cetățenilor, abolirea sau facilitarea regimului de vize, semnate la nivel de guvern, ca fiind tratate care implică angajamente politice, financiare și care vizează drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Parlamentul Republicii Moldova decide asupra ratificării, acceptării, aprobării sau aderării la astfel de tratate.

Președintele Parlamentului

Notă informativă

la proiectul de Lege privind interpretarea articolului 11 alineat (1) literă b) din Legea nr.595 din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova

Proiectul de lege are drept scop interpretarea articolului 11 alineat (1) literă b) din Legea nr.595 din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, în vederea asigurării aplicării corecte și uniforme a legislației.

Necesitatea prezentei interpretări oficiale a fost determinată de constatarea unor înțelegeri divergente și aplicări incorecte a normei respective cu referire la tratatele internaționale privind călătoriile reciproce, abolirea sau facilitarea regimului de vize, semnate la nivel de guvern. Astfel, s-a stabilit că, în perioada 2000-2012, au fost încheiate 15 acorduri în domeniul respectiv, la nivel de guvern, fără ca acestea să fie prezentate în Parlament pentru ratificare, pe motiv că asemenea acorduri nu ar cădea sub incidența art.11 alineat (1) literă b) din Legea 595/1999.

Interpretarea contradictorie a acestei norme juridice rezultă inclusiv din inițiativa legislativă a Guvernului nr.242 din 3.02.2012, prin care se propune transferul de la Parlament către Guvern a competențelor privind abolirea sau introducerea, în mod unilateral, a vizelor pentru străini, precum și încheierea și aprobarea doar de către Guvern a tratatelor internaționale privind abolirea sau facilitarea regimului de vize, excluzând Parlamentul din acest proces.

Introducerea, abolirea sau facilitarea unilaterală a vizelor, precum cât și ratificarea tratatelor internaționale în acest domeniu țin de competența Parlamentului, din următoarele considerente.

Tratatele internaționale privind călătoriile reciproce, abolirea sau facilitarea regimului de vize nu au un caracter pur tehnic, ci prezintă evidente implicații de ordin politic. Totodată, acestea vizează drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Astfel, potrivit Constituției Republicii Moldova, dreptul la libera circulație este un drept fundamental, garantat atât cetățenilor Republicii Moldova (art.27), cât și cetățenilor străini și apatrizilor (art.19). Exercițiul drepturilor și libertăților fundamentale poate fi restrâns doar prin lege (art. 54). De aceea, abolirea sau introducerea regimului de vize, avînd o incidență directă asupra libertății de circulație, urmează a fi reglementată prin lege și nu prin acte normative subordonate legii.

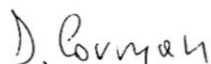
De asemenea, categoria respectivă de tratate implică anumite angajamente financiare. Potrivit art.4 lit.f) din Legea cu privire la taxele consulare, pentru perfectarea vizelor se încasează o taxă consulară, care se virează în bugetul de stat. Conform art.66 lit.h) din Constituție, Parlamentul aprobă bugetul de stat și exercită controlul asupra acestuia, iar art.132 prevede că impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat se stabilesc, conform legii, de organele reprezentative respective, în cazul dat de Parlament, ceea ce exclude iarăși competența Guvernului.

În consecință, rezultă că tratatele internaționale privind călătoriile reciproce, abolirea sau facilitarea regimului de vize, semnate la nivel de Guvern, implică un angajament politic, un angajament financiar, vizează drepturile și libertățile fundamentale ale omului, ceea ce

determină încadrarea acestora în prevederile art.11 alin.(1), lit.b), din Legea nr.595/1999, ratificarea, acceptarea, aprobarea sau aderarea la categoria respectivă de tratate urmînd să fie decisă de Parlament.

Subliniem faptul că, inclusiv la nivelul Uniunii Europene, se atestă o sporire a rolului Parlamentului European în materia liberalizării regimului de vize. Astfel, potrivit Tratatului UE de la Lisabona, deciziile în domeniul respectiv nu mai sunt adoptate prin simpla consultare a Parlamentului European, ci prin procedura legislativă ordinară.

La fundamentarea prezentului proiect de lege au fost luate în considerare avizul Comisiei juridice, numiri și imunități CJ nr.70 din 5.03.2012 și avizul Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului DJ nr.95 din 2.03.2012, la proiectul de lege nr.242 din 3.02.2012 (*copiile se anexează*).

Deputat în Parlament
Igor Corman

05 martie 2012
07/6 nr. 40

A V I Z
la proiectul de lege pentru modificarea, completarea și abrogarea
unor acte legislative
(nr.242 din 03.02.2012)

Comisia juridică, numiri și imunități, în temeiul art.27 din Regulamentul Parlamentului a examinat proiectul de lege nr.242 din 03.02.2012, pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative și a constatat următoarele.

Proiectul în cauză este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, care prevede modificarea și completarea art.26 din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova, astfel încît, potrivit prevederilor din proiect, Guvernului i se stabilește competența de a aproba lista statelor ai căror cetățeni trebuie să dețină viză la trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova, cît și lista statelor ai căror cetățeni sînt exonerati de această obligație. În cazul adoptării proiectului dat, la expirarea a trei luni din data intrării în vigoare a prevederilor menționate, vor fi abrogate un șir de acte legislative (Legea nr.151-XVI din 08.06.2006; Legea nr.429-XVI din 27.12.2006; Legea nr.75 din 04.05.2010) prin care Parlamentul a stabilit abolirea regimului de vize.

Dreptul la libera circulație este unul din drepturile fundamentale garantate de Constituția Republicii Moldova (art.27), de care beneficiază atît cetățenii Republicii Moldova, cît și cetățenii străini (potrivit art.19 din Constituție) și respectiv acest drept poate fi restrîns, în condițiile prevederilor constituționale (art.54), doar prin lege și nu pot fi stabilite norme regulatorii prin hotărîre de Guvern.

Totodată, art.11 din Legea privind tratatele internaționale stabilește clar că, Parlamentul decide asupra ratificării, acceptării, aprobării sau aderării Republicii Moldova la tratatele internaționale care sînt semnate la nivel de guvern ce vizează statutul persoanelor, drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Ținînd cont de cele expuse, membrii Comisiei au hotărît să propună dezbaterea proiectului nr.242 din 03.02.2012 în cadrul ședinței plenare ale Parlamentului.

Victor POPA,
Președintele Comisiei

02 martie 2012

Dj2 Nr. 95

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative
(nr.242 din 03.02.2012)

Direcția juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea nr.61 din 02 februarie 2012 fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Modificările propuse de către autor au drept scop împuternicirea Guvernului de a aproba lista străinilor care trebuie să dețină viză la trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova și lista străinilor care sunt exonerati de această obligație.

3. Menționăm că potrivit art.66 din Constituție, Parlamentul aprobă direcțiile principale ale politicii interne și externe a statului. Pe cînd potrivit art.96 din Constituție, Guvernul doar asigură realizarea acestor principii.

În conformitate cu art.27 alin.(2) din Constituție, oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

Potrivit art.66 lit.g) din Constituția Republicii Moldova Parlamentul ratifică, denunță, suspendă și anulează acțiunea tratatelor internaționale încheiate de Republica Moldova. Art.11 alin.(1) din Legea nr.595/1999 privind tratatele internaționale prevede că Parlamentul Republicii Moldova decide asupra ratificării, acceptării, aprobării sau aderării Republicii Moldova la tratatele internaționale încheiate în numele Republicii Moldova și la tratatele internaționale care sunt semnate la nivel de guvern. Printre tratate semnate la nivel de Guvern se enumeră și cele care implică un angajament politic și cele care vizează statutul persoanelor, drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

În contextul celor expuse, atenționăm că abolirea sau introducerea regimului de vize presupune un angajament politic al Republicii Moldova față de alt stat și, la fel, vizează dreptul fundamental al omului la liberă circulație. În această ordine de

idei nu este clară poziția autorului expusă în Nota informativă că subiectul abolirii sau introducerii regimului de vize este de competența Guvernului și tratatele care reglementează acest domeniu urmează a fi elaborate și încheiate la nivel de Guvern fără examinarea acestora de către Parlament.

4. Atragem atenție că potrivit art.2 din Legea nr.242/2010 cu privire la taxele consulare, *taxă consulară* prezintă o plată efectuată la bugetul de stat de către persoane fizice sau juridice rezidente sau nerezidente pentru serviciile consulare prestate de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, de misiunile diplomatice, inclusiv de reprezentanțele permanente de pe lângă organismele internaționale, și de oficiile consulare ale Republicii Moldova.

Art.4 lit.f) din aceeași lege prevede că taxa consulară se încasează și pentru perfectarea vizelor. Astfel, toate plățile acumulate de la perfectarea vizelor se virează la bugetul de stat. Potrivit art.66 lit.h) Parlamentul aprobă bugetul de stat și exercită controlul asupra lui.

Menționăm că Comisia economie, buget și finanțe este responsabilă pentru prezentarea raportului privind aprobarea bugetului de stat în ședința plenară. Astfel, nu este clar din ce considerente doar Comisia politică externă și integrare europeană va fi consultată și informată privind introducerea regimului de vize sau abolirea acestuia.

5. Informăm, că pînă la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, Consiliul era singurul organ care decidea liberalizarea regimului de vize, iar Parlamentul era doar consultat, ceea ce se numea anterior procedura de co-decizie. Odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, Parlamentul European participă la procesul de luare a deciziilor în egală măsură ca și Consiliul, ceea ce se numește în prezent procedură legislativă ordinară.

Obiecții de ordin tehnic:

- În art.I din proiect după cuvântul "titlul" se va introduce cuvîntul " articolului"
- La alin.(1¹) propus prin proiect în art.I, cuvîntul "completarea" se va înlocui cu cuvîntul "modificarea" deoarece lista poate fi nu doar completată cu statele noi dar și modificată în sensul, că unele state pot fi excluse din lista respectivă.
- Alin.(1²) din art.I din proiect este în contradicție cu art.11 din Legea nr.595/1999 privind tratatele internaționale care prevede atribuția Parlamentului de a aproba tratatele internaționale încheiate inclusiv la nivel de Guvern.
- Menționăm că desființarea unilaterală a regimului de vize este prevăzută și în art.14 alin.(3) din Legea nr.200/2010 care nu s-a propus spre a fi modificat.

Oportunitatea adoptării proiectului de lege ține de competența Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție